

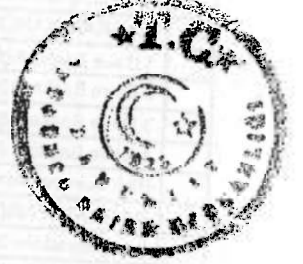
T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/13545
Karar No : 2010/768

Davacı : Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü
Etiler/ANKARA

Vekili : Av. A. Emin Avşar - Aynı adreste

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza, B 3 Blok Bilkent / ANKARA

Vekili : Av. Nuran İnan - Aynı adreste

Davanın Özeti : Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün (DHMİ) havaalanlarında yer tahsis hizmetlerine ilişkin olarak kiracı teşebbüsler arasında ayrımcılık yapmak suretiyle hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiası üzerine yapılan önaraştırma sonucu 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca tesis edilen Rekabet Kurulu'nun 04.07.2007 tarih ve 07-56/668-231 sayılı kararının sonuç kısmının 2. maddesinde yer alan "DHMİ'nin 2008 yılından itibaren Yer Tahsis Tarifesi'nde yer alan "31.12.2005 tarihinden önce ve sonra yer tahsisi yapılanlar" şeklindeki ibarenin kaldırılması" ve "DHMİ tarafından yayımlanan tüm tarifelerdeki 4054 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil edebilecek hükümlerin gözden geçirilerek yeniden düzenlenmesi", aksi halde haklarında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılacağına yönelik düzenlemenin, hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi : Dava konusu edilen Kurul kararı; 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, DHMİ'nin, havaalanlarında yer tahsis hizmetlerine ilişkin olarak kiracı teşebbüslere yönelik uygulamalarının 4054 sayılı Kanun kapsamında bir ihlâl teşkil edeceği ve Kanun'un 6. maddesi uyarınca bir soruşturmaya konu olabileceği konusunda görüş içeren, aksi halde haklarında soruşturma açılacağına bilgilendirilmesine ve uyarılmasına yönelik bir işlem olup, 9. maddenin dördüncü fıkrasında öngörülen geçici tedbir niteliği de bulunmamaktadır.

Bu duruma göre 2577 sayılı Kanun'da yer alan yasal düzenleme karşısında, idari davaya konu edilebilecek nitelikleri taşımayan, Kanun'un 55. maddesi uyarınca da Danıştay'da dava konusu edilebilecek Kurul kararları arasında sayılmayan dava konusu Kurul kararının iptali isteminin esasının incelenmesi olanağı bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle, 2577 sayılı Kanun'un 15-1/b maddesi uyarınca davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Ünal DEMİRCİ'nin Düşüncesi : Dava; Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün havaalanlarında yer tahsis hizmetlerine ilişkin olarak kiracı teşebbüsler arasında ayrımcılık yapmak suretiyle hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiası

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/13545
Karar No : 2010/768

üzerine yapılan önaraştırma sonucu tesis edilen Rekabet Kurulunun 04.07.2007 tarih ve 07-56/668-231 sayılı kararının sonuç kısmında yer alan "4054 sayılı Kanunun 9. maddesi uyarınca; Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMI)'nin 2008 yılından itibaren Yer Tahsis Tarifesinde yer alan "31.12.2005 tarihinden önce ve sonra yer tahsisi yapılanlar" şeklindeki ibarenin kaldırılması, DHMI tarafından yayımlanan tüm tarifelerdeki 4054 sayılı Kanuna aykırılık teşkil edebilecek hükümlerin gözden geçirilerek yeniden düzenlenmesi ... aksi halde haklarında 4054 sayılı Kanunun 41. maddesi uyarınca soruşturma açılacağı" şeklindeki ifadenin iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 6. maddesinde; bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtildikten sonra (b) bendinde: "Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayırmacılık yapılması," hâkim durumu kötüye kullanma halleri arasında sayılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; DHMI'nin işletmesini yaptığı ya da yaptırdığı havaalanlarında kondisinden yer tahsisi talep eden eşit durumdaki alıcılara 2006 yılından itibaren farklı fiyatlar uyguladığı, fiyat tarifelerinde farklılaştırmaya gidilirken, 31.12.2005 tarihinde önce ve sonra yer tahsisi yapılanlar şeklinde pazarı ikiye ayırdığı, kira sözleşmelerinin yıllık olarak yapıldığı, kiralama süresi arttıkça uygulanacak fiyat tarifelerinin düşürülmesinin söz konusu olmadığı, yer tahsislerine ilişkin olarak uygulanan tarifelerde ve buna ilişkin olarak yapılan sözleşmelerde kiralanacak alanın m2 olarak büyüklüğünün de tarifelerde herhangi bir farklılık oluşturmadığı, benzer faaliyetleri gerçekleştiren ve 2006 yılından sonra yer tahsis edilen teşebbüslere yeterli alan kalmaması sebep gösterilerek, daha önceden yer tahsis edilenlere nazaran daha yüksek fiyatların uygulandığı, bu şekilde yer tahsisinde teşebbüsler arasında maliyet farklılıkları sağlanarak 2006 yılından önce yer kiralayanlar lehine bir ayrıma sebebiyet verildiği, dolayısıyla pazarın yapay bir şekilde bölünmesine ve teşebbüsler arasında ciddi fiyat farklılıkları bulunan tarifelerin uygulanması suretiyle fiyat ayırmacılığına gidildiği, her ne kadar yer sıkıntısı yaşandığından bahisle böyle bir uygulamanın yapıldığı öne sürülmüş ise de, yer sıkıntısı olan Atatürk Hava Limanı ile birlikte aralarında Bodrum, Samsun Çarşamba, Kayseri ve Gaziantep'in de bulunduğu yer sıkıntısı olmayan diğer havaalanlarında da söz konusu uygulamanın yapıldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, DHMI'nin eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı fiyat tarifeleri uygulamak suretiyle hâkim durumunu kötüye kullanmak suretiyle 4054 sayılı Kanunun 6. maddesini ihlal edilebileceği sonucuna varılarak, DHMI'nin aynı havaalanında yer tahsis ettiği teşebbüslerden farklı ücret almasını önlemeye ve dolayısıyla rekabet aksaklıklarını gidermeye yönelik olarak 4054 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uyarınca tesis olunan dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmamıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/13545
Karar No : 2010/768

Diğer yandan, davacının ileri sürdüğü diğer iddialar da kararı kusurlandıracak nitelikte görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, 2577 sayılı Kanun'un 14. maddesi uyarınca Tetkik Hâkiminin raporu ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra işin gereği görüşüldü;

Dava; Rekabet Kurulu'nun, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca tesis ettiği 04.07.2007 tarih ve 07-56/668-231 sayılı kararının sonuç kısmının 2. maddesinde yer alan "DHMİ'nin 2008 yılından itibaren Yer Tahsis Tarifesi'nde yer alan "31.12.2005 tarihinden önce ve sonra yer tahsisi yapılanlar" şeklindeki ibarenin kaldırılması" ve "DHMİ tarafından yayımlanan tüm tarifelerdeki 4054 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil edebilecek hükümlerin gözden geçirilerek yeniden düzenlenmesi", aksi halde haklarında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılacağına yönelik düzenlemenin iptali istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde, idari dava türleri sayılmış ve iptal davaları, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatler ihlâl edenler tarafından açılan davalar olarak tanımlanmış; Kanun'un dava dilekçesi üzerinde yapılacak ilk incelemeye ilişkin düzenleme yapan 14. maddesinin 3/d bendinde ise, dava dilekçesinin idari davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı yönünden de inceleneceği hükme bağlanmıştır.

Bilindiği gibi, idari işlemlerin idari davaya konu olabilmeleri için, kesin ve yürütülebilir olma niteliklerini birlikte taşımaları gerekmektedir. Başka bir anlatımla, işlemin yürütülebilir duruma gelmesi, mevzuatta öngörülen unsurları taşıması ve uygulamaya konulmaya hazır bulunması iptal davası için zorunlu koşullardan birisidir. Ön işlemler ise, kesin ve yürütülmesi zorunlu işlemlerin ortaya çıkarılmasına yönelik hazırlık işlemleridir ve tek başına kişiler üzerinde hukuksal etki yaratmazlar. Bu nedenle iptal davasına konu edilemezler.

Bu itibarla, Rekabet Kurulu'nun dava konusu 04.07.2007 tarih ve 07-56/668-231 sayılı kararının, yukarıda özellikleri belirtilen idari işlem çerçevesi içinde değerlendirilmesi ve idari davaya konu olabilme niteliğinin irdelenmesi gerekmektedir.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idari para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılmış; 40. maddesinde, Kurul'un, re'sen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/13545
Karar No : 2010/768

doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar vereceği belirtildikten sonra 41. maddesinde, önaraştırma raporunun Kurul'a teslimini takip eden 10 gün içinde, Kurul'un elde edilmiş olan bilgileri değerlendirerek karar vermek üzere toplanacağı ve soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar vereceği düzenlenmiştir.

Diğer yandan, 4054 sayılı Kanun'un işlem tarihinde yürürlükte bulunan ve Kurul kararlarına karşı yargı yolunu düzenleyen 55. maddesinde ise, Kurul'un nihai kararlarına, tedbir kararlarına ve idari para cezalarına ilişkin kararlarına karşı açılacak iptal davalarının ilk derece mahkemesi olarak Danıştay'da görüleceği hükme bağlanmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün (DHMI) havaalanlarında yer tahsis hizmetlerine ilişkin olarak kiracı teşebbüsler arasında ayrımcılık yapmak suretiyle hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiasıyla yapılan şikâyet üzerine, Rekabet Kurulu'nca 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca tesis edilen dava konusu karar ile, DHMI'nin 2008 yılından itibaren yer tahsis tarifesinde yer alan "31.12.2005 tarihinden önce ve sonra yer tahsisi yapılanlar" şeklindeki ibarenin kaldırılmasına, DHMI tarafından yayımlanan tüm tarifelerdeki 4054 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil edebilecek hükümlerin gözden geçirilerek yeniden düzenlenmesine, aksi halde haklarında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılacağına karar verildiği, davacı tarafından da Kurul kararındaki sözü edilen düzenlemenin iptali istemiyle bu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin birinci fıkrasında, Kurul'un, ihbar şikâyet ya da Bakanlığın talebi üzerine veya re'sen bu Kanun'un 4., 6. ve 7. maddelerinin ihlâl edildiğini tespiti halinde, ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine bu Kanun'un Dördüncü kısmında belirtilen hükümler çerçevesinde, rekabetin tesisi ve ihlâlden önceki durumun korunması için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışları kapsayan bir kararı bildireceği; üçüncü fıkrasında, Kurul'un, birinci fıkraya göre bir karar almadan önce ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine ihlâl ne şekilde son vereceklerine ilişkin görüşlerini yazılı olarak bildireceği; dördüncü fıkrasında ise, Kurul'un, nihai karara kadar ciddi ve telafi olunamayacak zararların ortaya çıkma ihtimalinin bulunduğu durumlarda, ihlâlden önceki durumu koruyucu nitelikte ve nihai kararın kapsamını aşmayacak şekilde geçici tedbirler alabileceği hükme bağlanmıştır.

Dava konusu edilen Kurul kararı; DHMI'nin, havaalanlarında yer tahsis hizmetlerine yönelik uygulamalarına ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca tesis edilen, yer tahsis tarifesindeki bir ibarenin kaldırılması ve tüm tarifelerdeki 4054 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil edebilecek hükümlerin gözden geçirilerek yeniden düzenlenmesi gerektiği konusunda görüş bildiren, aksi halde hakkında soruşturma açılacağı konusunda DHMI'nin bilgilendirilmesine ve uyarılmasına yönelik bir işlem olup, işlemde 9. maddenin dördüncü fıkrasında öngörülen geçici tedbir niteliği de bulunmamaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/13545
Karar No : 2010/768

İdari işlemlerin yukarıda belirtilen niteliği ve dava konusu işlemin içeriği birlikte değerlendirildiğinde; dava konusu Kurul kararının, kesin ve yürütülebilir bir işlem olmadığı, buna karşılık takdirin davacıya bağlı olmak üzere, Kanun'un 6. maddesine aykırı görülmesi nedeniyle, havaalanlarında yer tahsis hizmetlerine ilişkin olarak kiracı teşebbüsler arasındaki farklı uygulamalara son verilmesi konusunda uyarılmasına ve bilgi verilmesine yönelik bir işlem olduğu anlaşılmaktadır.

Bu durumda; 2577 sayılı Kanun'da yer alan yasal düzenlemeler karşısında, idari davaya konu edilebilecek nitelikleri taşımayan dava konusu Kurul kararının iptali istenilen kısmının esasının incelenmesi olanağı bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; 2577 sayılı Kanun'un 15-1/b maddesi uyarınca davanın incelenmeksizin reddine, aşağıda dökümü yapılan 108,40-TL yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 1.000-TL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, 01.02.2010 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Zümrüt	Taci	H. Neşe	Gürsel
ÖZTÜRK	ÖDEN	BAYHAN	SARI	MEKİK

YARGILAMA GİDERLERİ :

Toplam Harç : 68,40-TL
Posta Gideri : 40,00-TL
TOPLAM :108,40-TL

